

stilles, af hvilken den vigtigste er, at Ministeren kan fastsætte Taksterne hver 5te Aar, medens Selskabet i Kjøbenhavn blot faar en Anerkendelse, en Ting, der ser ud som en Formalitet, ligesom det udtrykkelig er sagt, at det ikke giver Selskabet Rettigheder, som det ikke har haft i Forvejen, men som sikkert ville faa Betydning, hvis der om 5 Aar bliver Tale om Forandring, som en erhvervet Rettighed. Det kjøbenhavnske Selskab vil kunne leve efter denne Lov uden Koncession, og det vil i Løbet af forholdsvis kort Tid, hvis vi vedtage Loven, vise sig, at det københavnske Selskab vil leve flot paa Anerkendelsen, og de Folk eller dette Selskab, maa være dummere end de ere, hvis de ikke levede videre paa Anerkendelsen; de have ingen Fordel af at søge Koncession; den medfører kun lutter Indskrænkninger i Rettighederne, og Selskabet behøver ikke at frygte for Konkurrence eller af Hensyn til Udvidelse af dets territoriale Virksomhed at søge Koncession. Man giver dette Selskab Ret til i en aldeles ubegrænset Tid at udbytte Medborgerne lige saa meget, de ville, og naar saa endelig en Skøn Dag Borgerne — det bliver nærmest de kjøbenhavnske Medborgere, som abonnere paa Telefonerne — begynde at klage højt over den Behandling, de rimeligvis ville faa — de ere jo allerede ikke saa videre tilfredse med Selskabet — har man her sat en Bestemmelse om, at Staten skulde betale Selskabet i Forhold til den Grad, hvori de have forstaaet at udbytte deres Medborgere. Jeg ser ikke rettere, end at det, man her gør, for det første er, at give Telefonselskabet Monopol paa at udbytte de kjøbenhavnske Telefonabonnenter, og for det andet, naar det ikke gaar længere, Monopol paa at udbytte Staten. Det bliver sikkert ikke Smaasummer, som Staten i sin Tid vil komme til at udrede. Naar man siger, at det skulde stride mod Grundloven at ekspropriere paa denne Maade, tror jeg ganske bestemt, at det er urigtigt. Det, disse Selskaber eje, er Anlægget i det hele, men det, som de ikke eje, er Netten til i det uendelige at udbytte deres Medborgere. Ved dette Lovforslag vil man give dem denne Ret, som man siden vil betale dem for paa det øvrige Samfund's Beføstning. Det er specielt af den ærede Ordfører blevet hævdet i Udvalget, at der ingen Fare var ved disse Selskaber; man kunde jagtens tvinge dem til at søge Koncession; Staten kunde etablere en Konkurrence. Men jeg tror nok, at de fleste ville indrømme, at det vil blive meget vanskeligt. Endvidere siger man, at Staten kan genere saadanne Selskaber, paa saa mange andre Maader, at de

blive nødt til at søge Koncession; den kan saaledes nægte dem Adgang til at lade Ledningerne gaa over de offentlige Pladser her i Kjøbenhavn. Det kan godt være, at der kunde være noget i denne Tankegang, men jeg tror dog, at det vilde være ret mærkeligt, om vi vedtog en Lov med den Motivering, at vi vilde tvinge Staten til at optræde chikanøst over for et privat Selskab, som den selv har givet Anerkendelse. Hvis man vedtager Flerpartiets Ændringer, vil det kun være meget kort Tid, før man vil blive klog paa, at man har vedtaget en Millionlov til Fordel for nogle, som i Forvejen ere i høj Grad begunstigede, og paa Beføstning af andre, som i Forvejen have lidt Uret. Dermed tillader jeg mig at anbefale de to Ændringer, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 3dje Valgkreds (Harald Jensen) og jeg have tilladt os at stille. Det kan godt være, at de burde have været stillede under et, men jeg ser ikke rettere, end at man i og for sig godt kunde vedtage Nr. 1, selv om den sidste Ændring gik ud. Hvis den sidste udgik, vilde der dog i alt Fald ikke staa noget bestemt i Loven om at tage Hensyn til Udbyttet, og saa vilde man komme til at gaa efter Lovgivningens almindelige Regler, hvilket Udvalget ogsaa synes at ville, skønt jeg rigtignok ikke kan forstaa det, naar det netop opstiller ualmindelige Regler.

N. Andersen: Jeg skal blot med et Par Ord slutte mig til, og anbefale Ændringsforslaget under Nr. 21, idet det jo, som man ser af Ordlyden, kun tilsigter at fastslaa, at de Telefon- og Telegrafledninger, der ejes af Staten, maa blive paa den Plads paa Bejen, hvor de nu ere, og blive der under saadanne Forhold, at deres Virksomhed ikke forstyrres af Træer eller Grene. Forholdet er nemlig det, at man efterhaanden ved Overenskomst har skaffet sig Tilladelse til at anbringe Telefon- og Telegrafledninger hovedsagelig paa Landevejene; de ere i alt Fald anbragte paa den Maade, som passer Bejvesenet bedst, og som oftest er det sket saaledes, at efterhaanden som Bølene ere blevne fornede, ere de flyttede ind paa den saakaldte Bejalen; der staar de sikkert bedst og mest ugenert af Træerne. Men paa sine Steder kan det være, at Forholdet er saaledes, at det ikke lader sig gøre, fordi der er privat Beplantning tæt op ad denne Bejalen. Der have Telegrafspælene maattet blive paa sin oprindelige Plads paa Bejen og staa da som oftest i Træerækken. Nu er det klart, at selv om man benytter nok saa høje Bøle, ville efterhaanden